

Posolstvo Slovákom

Katolícki biskupi vyzývajú Slovákov v zahraničí, aby nezabúdali na svoju národnú a kresťanskú identitu. Táto identita má podľa nich svoje korene v posolstve svätých Cyrila a Metoda. Uvádza sa to v posolstve krajanom žijúcim v zahraničí, ktorý pripravila Konferencia biskupov Slovenska k prvej adventnej nedeli. Cyrilometodský rok nie je podľa biskupov ohraničený iba na Slovensko, ale dotýka sa aj všetkých Slovákov v zahraničí. Posolstvo pochádza z po-

sledného plenárneho zasadania KBS. Slovenskí biskupi ním chcú pri príležitosti Roka viery a cyrilometodského jubilea pozdraviť a povzbudiť v zahraničí žijúcich Slovákov. A tiež im vyjadriť vďaku za svedectvo viery v ich prostrediach, ktorým vlastne akoby vstupovali do stôp svätých vierozvestov Cyrila a Metoda. Oni tiež - ďaleko od svojej materskej krajiny - predsa vydávali účinné svedectvo viery v Ježiša Krista. **SITA, tasr**

JÁN FELIX, Šport 03/12/2012

Pápež privítal akrobatov aj leva!

Do Vatikánu zavítal cirkus a pápež Benedikt XVI. (85) počas neobvykle živej audiencie pozdravil tisíce cirkusových umelcov. Svätý Otec tľieskal klaunom, muzikantom, akrobatom, bábkarom, žonglérom a ako známeho milovníka šeliem ho zaujalo leviča, ktoré aj pohladil. „Vďaka rozmanitosti vašich povolání a originalite vašich vystúpení sa vám darí ľudí ohromovať a vzbudzovať v nich obdiv, dávate im však tiež príležitosť oslavovať a zdravo sa pobaviť,“ po-

chválila cirkusantov hlava cirkvi. Rozruch spôsobilo aj cirkusové šapitó, ktoré sa objavilo na Námestí svätého Petra. Okrem stanu je pred chrámom aj detský kolotoč. Pápež si umelcov z manéže pozval preto, že chce pripomenúť štvrtstoročie existencie pápežskej rady pre migrantov, ktorá sa stará o duchovný život ľudí „na ceste“. Kočovníci totiž putujú z miesta na miesto a ťažšie si hľadajú miesto v cirkevnej komunite.

(čtk), Nový Čas 03/12/2012

Pápež objavil Twitter

Perly múdrosti v ôsmich jazykoch sľubuje Vatikán ľuďom, ktorí budú sledovať správy pápeža Benedikta XVI. na Twitteri. Na sociálnu sieť vstupuje pod menom @Pontifex, čo v latinčine znamená pontifik, oficiálny titul hlavy katolíckej cirkvi. Medzi ôsmimi jazykmi, v ktorých bude odkazy uverejňovať, bude aj poľština či arabčina. Začne s tým budúci týždeň. Spočiatku bude pápež tweetmi odpovedať na otázky

o viere, Vatikán už vyzval ľudí, aby ich začali posielat'. „Pápež nebude odteraz chodiť s BlackBerry alebo s iPadom, ale nikto mu ani nebude vkladať slová do úst. Bude tweetovať len to, čo bude naozaj chcieť,“ cituje agentúra AFP poradcu Vatikánu pre komunikáciu Grega Burka. Benedikt teda osobne odobrí každý tweet pred uverejnením. Na Facebook sa zatiaľ pápež nechystá.

(mak), SME 04/12/2012

Pápež boduje na Twitteri

Hoci pápež Benedikt XVI. neposlal zatiaľ v sociálnej sieti Twitter ani jednu správu, počet jeho sledovateľov včera dosiahol 370-tisíc. A to iba za 24 hodín, odkedy Vatikán zverejnil jeho používateľské meno @Pontifex. To si pápež pre svoje osobné konto na sieti vybral nielen preto, že v latinčine znamená pápež, ale má aj ďalší význam staviteľ mostov. K odberu jeho mikroblogov, ktoré sú obmedzené na 140 znakov, sa prihlásili bežní katolíci, ale napríklad aj 89-ročný izraelský prezident Šimon Peres, ktorý je o štyri roky starší od pápeža. (tasr), Plus jeden deň 05/12/2012

Prvá adventná nedeľa

Na Vianoce by sme sa mali pripraviť nielen po materiálnej stránke, ale aj po duchovnej. Dnes je prvá adventná nedeľa. Až do Vianoc je to pre kresťanov obdobie stíšenia a zamyslenia sa. Symbolom adventu sa stal veniec so 4 sviečkami. Dnes zapalujeme prvú z nich.

Pavol Kirinovič, reportér TA3: „Slovo advent pochádza z latinského slova, ktoré znamená príchod. Kresťania si pripomínajú nielen narodenie Ježiša Krista, ale aj jeho príchod na konci sveta. Adventné obdobie veriaci využívajú na meditáciu a duchovnú prípravu pred veľkou oslavou.“

Jozef Kováčik, katolícky kňaz: „Advent je o očakávaní, ale to očakávanie nie je len nejaké sentimentálne očakávanie narodenia nejakého maličkého dieťatka Ježiš, ale je to v prvom rade o tom očakávaní boha, ktorý prichádza a nezabudol na človeka, ale zároveň aj očakávanie pre človeka, pretože nikto z nás nevie koľko na zemi ešte zostane.“

Pavol Kirinovič, reportér TA3: „Symbolom adventu sa stala fialová farba, ktorá je všade prítomná v kresťanských kostoloch. No najtypickejším znakom je adventný veniec. Ten sa na našich stoloch používa už od 19. storočia. Prvý veniec vyrobil Nemecký Johann Biharn, ktorý ním pripomínal deťom v útulku, že sa blížia Vianoce. Advent by nám mal však pripomenúť, že predvianočný čas nie je len o nakupovaní darčiekov a o zhonoch v obchodoch, je to čas, ktorý by sme mali venovať najmä svojim blízkym.“

Marek Vaňuš, katolícky kňaz: „Mohli by sme povedať, že advent nás pozýva naučiť sa prežívať vzťahy krajšie, urobiť vzťahy hodnotnejšími, zlepšiť kvalitu vzťahov, aby teda to obdarovanie nebolo len jednorazové a s krátkodobým účinkom, ale aby pretrvalo, aby vytváralo krajšie spoločenstvá v rodinách a nakoniec v celej spoločnosti.“

Martin Linhart
a Pavol Kirinovič, TA3, 02/12/2012

Živý betlehem v Bratislave

Vianočná atmosféra sa stupňuje s blížiaci sa Vianocami. V uliciach hlavného mesta sa v rámci adventnej nedele rozbehla ďalšia sprievodná akcia, tentokrát pre deti, ktoré prišli so svojimi rodičmi na nádvorie Zichyho paláca. Vďaka mladým divadelníkom si dnes mohli deti pozrieť živý betlehem.

Ludmila Kružliaková, spoluorganizátorka akcie: „S Máriou, s Jozefom, s malým Ježiškom, aj s pastiermi, ktorí teda zháňajú ľudí po meste a potom sem s nimi prídu.“

Reportérka TA3: „Deti prichádzali do betlehema so želaniami, čo by im mal priniesť Ježiško pod vianočný stromček.“

Malí návštevníci

Neuvedený: „Guinnessovu knihu rekordov, inteligentnú plastelinu, hru na X-box a zopár kníh.“

Martina Comissová, reportérka TA3: „Čo by si chcela na Vianoce?“

Neuvedená: „Takú bábiku.“

Reportérka TA3: „Malí návštevníci si mohli okrem toho ozdobiť aj svoj medovníček či kresliť.“

Ludmila Kružliaková, spoluorganizátorka akcie: „Potom tu máme aj takú výstavku, kde potom kresby pre Ježiška aj potom vylepíme.“

Reportérka TA3: „Kto sa ti tam ešte páči okrem Ježiška v živom betleheme?“

Malí návštevníci

Neuvedený: „Koník.“

Neuvedená: „Taký košík a tá teta, čo hrá Máriu.“

Reportérka TA3: „Živý betlehem čaká na rodičov a deti ešte ďalšie dve adventné nedele.“

Ludmila Kružliaková, spoluorganizátorka akcie: „9. decembra tu bude vystúpenie Základnej umeleckej školy Rupeltovej vlastne a ten ďalší víkend opäť v nedeľu bude zase toto isté predstavenie, čiže Vianočné prekvapenie.“

Martina Comissová, TA3, 02/12/2012

Viete, že...?

Najviac ľudí prispieva na charitu v USA, až 60 percent obyvateľov, ale takmer rovnako štedrý sú aj Íri (59%) a Austrálčania (58%)

Pravda, 1.12.2012

Začal sa advent: Príprava na Vianoce

Dnes sa začalo významné obdobie najmä pre veriacich. Spolu s prvou adventnou nedeľou prišiel aj nový cirkevný rok. Symbolom adventu je veniec so štyrmi sviečkami. V chrámoch, aj v mnohých domácnostiach už svieti prvá z nich.

Advent pochádza z latinského slova adventus a znamená príchod. Veriaci očakávajú príchod Ježiša Krista a ostatní odrátavajú dni do príchodu Vianoc.

Jozef Jančovič, katolícky kňaz: „Nepripravujeme len to naše okolie, to prostredie, tie príbytky, alebo tú výzdobu vonkajšku, ale pripravujeme najmä svoje vnútro. A toto je najpodstatnejšie.“

Redaktorka: „V minulosti bol okrem duchovnej očisty dôležitou súčasťou adventu aj pôst. Naši predkovia nejedli mäso, ale ryby, raky, či dokonca žabie stehienka. Zvyk postiť sa počas adventu sa veľmi neudržal. Skôr sme si osvojili tradíciu dobrôt z vianočných trhov. To, čo nám zostalo z minulosti, je zapalovanie štyroch sviečok na adventnom venci a tiež adventný kalendár. Obdobie pred najobľúbenejšími sviatkami v roku vníma každý inak.“

Anketa

Opýtaná 1: „Čas strávený s rodinou, zapáliť prvú adventnú sviečku a čakať ešte štyri nedele na Vianoce.“

Opýtaná 2: „Adventný veniec máme a každú nedeľu jednu sviečku zapálime. Na cintorín ideme zapáliť sviečky.“

Opýtaný 3: „Už je advent? Že môžeme ísť na tieto vianočné trhy a dať si nejaké dobré vínečko a to, nejaké... žemličku.“

Redaktorka: „Na rozdiel od minulosti, keď sa v tomto čase ľudia stíšili a meditovali, dnes sa skôr naháňame v obchodoch za vianočnými darčekom a zabúdame na skutočnú podstatu sviatkov.“

Katarína Nádaská, etnologička: „V dnešnej dobe tie vianočné sviatky sú oveľa viacej komerčné. Začínajú už niekedy možno v októbri, septembri, čo je až smiešne, a sú oveľa viac zamerané na takú tú materiálnu stránku, čo v minulosti nebolo.“

Redaktorka: „Do Vianoc už zostáva iba dvadsať dva dni a je to ten správny čas na to, aby sme nezabúdali najmä na svojich blízkych.“

Zuzana Drobová, STV 1 02/12/2012

Vatikán s mikročipom

Od 1. decembra bude mať každý zamestnanec Vatikánu identifikačnú kartičku s mikročipom, vďaka ktorému budú bezpečnostné orgány presne vedieť, kde sa kto nachádza. Ako cez víkend uviedol spravodajský server Vatican Insider, ide o dôsledok aféry Vatileaks, súvisiacej s krádežou citlivých dokumentov zo súkromnej pracovne pápeža Benedikta XVI. Ku krádeži sa priznal jeho dlhoročný osobný komorník Paolo Gabriele, ktorému

súd na jeseň vymeral 1,5 roka väzenia. Bezpečnostný expert Andrea Tornielli pre Vatican Insider uviedol, že po afére bola vo Vatikáne posilnená bezpečnosť a platia nové opatrenia. Medzi nimi je aj to, že v snahe predísť úniku informácií sú pracovne pápežových osobných tajomníkov zakázanou zónou. Sprísnila sa i kontrola dokumentov pri ich prevoze zo Štátneho sekretariátu k pápežovi.

PETER DODEK, Šport 04/12/2012

Protest proti cene pre EÚ

Juhoafrický arcibiskup Desmond Tutu a ďalší dvaja držiteľia Nobelovej ceny mieru napísali Nobelovej nadácii list, v ktorom protestujú proti rozhodnutiu udeliť prestížne ocenenie tento rok Európskej únii. Tá podľa nich „zjavne nie je tým šampiónom mieru, ktorého mal Alfred Nobel na mysli, keď písal svoju vôľu“. EÚ cenu dostala za „dlhodobé zásluhy na zjednocovaní kontinentu, šírení mieru a zabezpečovaní stability“.

PETER DODEK, Šport 01/12/2012

Čo je obľúbené u väčšiny, nemusí byť najlepšie

Nové sochy a umelecké diela, ktoré bude mať verejnosť denne na očiach, často vyvolávajú emócie a hádky. Spory sa týkajú najmä toho, akú bude mať dielo konečnú podobu. Príčin vášni je viacero. Podľa antropológov slovenská spoločnosť stále nedokáže stráviť rozdielnosť, multikulturalitu. Kunsthistorici tvrdia, že je to spôsobené aj tým, že o dielach často rozhoduje politika a nie kumšt. Naposledy spôsobila rozruch dvojjeurová minca, ktorá mala pripomínať príchod Cyrila a Metoda na Veľkú Moravu. Národná banka pod tlakom cirkvi a politikov vrátila na mincu náboženské symboly - kríže na odevoch vierozvestcov a svätožiariu. Podľa sociálneho antropológa Jura-ja Buzalku môže akákoľvek socha či umelecký výtvar vyvolať rozruch, ak sú na to v spoločnosti vytvorené podmienky. „Ľudia u nás málo rozoznávajú alternatívne pohľady. Politici sú zodpovední len čiastočne. Sú zodpovední len za to, že u nás nepočúť otázku multikultúrnej výchovy, typickej témy modernej liberálnej demokracie, a pritom sa každodenne zostruje rasizmus.“ Spoločnosti, v ktorých je vyššia informovanosť o rôznych uhloch pohľadu, sú podľa neho tolerantnejšie. Aká široká by mala byť diskusia o umeleckom diele, ktoré sa postaví na verejné priestranstvo, alebo bude štrngat' v peňaženke? Podľa predsedu Slovenskej výtvarnej únie Pavla Kráľa sa treba vždy pokúšať o spoločenský konsenzus. „Diskusia o otázkach umenia je potrebná. Verejnosť má z tejto oblasti málo kvalifikovaných informácií, prevládajú mýty a predsudky. Konečné rozhodnutie by však mala urobiť výhradne odborná porota.“ V umení podľa neho neplatí, že to, čo je obľúbené u väčšiny, je automaticky najlepšie. „O kvalite diela nemožno rozhodnúť napríklad na základe referenda. Trh sa veľmi často mylí. Trh svojho času nerozpoznal, že Rembrandt je génius, ignoroval Vincenta van Gogha a trh nechcel ani Eiffelovu vežu. Obyvateľom Paríža sa nepáčila, dnes je priam nemožné predstaviť si Paríž bez jeho symbolu,“ upozornil Kráľ. Spoločenská zhoda nepanovala v prípade jazdeckej sochy Svätopluka na Bratislavskom hrade. Kritika sa jej ušla aj preto, že politici ju odhalili týždeň pred parlamentnými voľbami v roku 2010. Podľa

Andreja Findora z Ústavu európskych štúdií a medzinárodných vzťahov išlo o politický rituál. Politici po ňom podľa neho radi siahajú, pretože socha je trvácna, aj keď sa budovy okolo nej menia. V západných krajinách sa od budovania sôch ustupuje a volia sa iné verejné rituály. Findor poukázal napríklad na fakt, že Česi nepostavili sochu Havlovi. Pomenovali po ňom letisko. Sochy sa už nestavajú ani posledným americkým prezidentom. „Zakladajú knižnice. A to je niečo úplne iné, ako postaviť sochu, pretože v takej knižnici sa nevyberajú knihy podľa toho, aké sa páčia prezidentovi. Aj u nás by možno mohli byť verejné prostriedky vynaložené inak. Napríklad na Svätopluku nemocnicu, Gorazdovu knižnicu,“ dodal Findor. Socha dokáže rozvášniť národ aj detailmi. Tak to bolo v prípade bratislavského Svätopluka, ale aj nitrianskej verzie, ktorá je zatiaľ len na papieri. Ten bratislavský podráždil časť odbornej verejnosti znakom, ktorý podľa nich odkazoval na gardistov. Ten nitriansky zas vyvolal polemiku pre meč, ktorým mal byť opásaný. Išlo o meč nájdený pri Blatnici a používal sa v dobe, keď ešte Svätopluk nemusel byť ani na svete. Kunsthistorička Bohunka Koklesová nehodnotí takéto sochy kladne. „Nemám rada polopastistické sochy, ktoré sa snažia za každú cenu inscenovať človeka, ktorého podobu ani nepoznáme,“ povedala. Umenie by malo byť podľa nej slobodné a malo by byť v kontexte 21. storočia s výnimkou replík. V prípade Svätopluka, vierozvestcov a Pribinu sa podľa nej nemusí vždy voliť figurálna socha. „Viem si to predstaviť ako priestor, v ktorom by sa dal zažiť fragment z tej doby, niečo z filozofie. Napríklad by to bola laserová inštalácia troch Svätoplukových prútov, ktorú by bolo vidieť z každého kúta Bratislavy, a ktorá by nás spájala. Priestor pre talent výtvarníkov tu určite je, ale to by museli tí, ktorí o tom rozhodujú, nechať na odborníkov.“ Niektoré sochy dráždia viac svojou polohou. Svoje si odniesla socha Cyrila a Metoda v Kórnárne. Po tom, čo ju za protestov prestáhovali z priečelia Matice slovenskej na kruhový objazd, viackrát ju niekto polial farbou. Narábanie so sochami a pamätníkmi je podľa architektov nekonštruktívne. Nezáväzný manuál k roz-

Politiku nechávam pred dverami divadla

Jarjabek a Obrimčáková si zaspievali Proglas

Poslanec Dušan Jarjabek (Smer) vymenil rokovaciu sálu parlamentu za priestory Blumentálskeho kostola. A politický jazyk za staroslovenčinu. Aj v jeho podaní si mohli nadšení diváci vypočuť zhudobenú báseň Proglas od Konštantína Filozofa, byzantského misionára s rehoľným menom Cyril.

Okrem Jarjabka sa ako sólisti predstavili Otto Klein a Bibiana Obrimčáková, dcéra Jarjabkovej kolegyne z parlamentu. Libreto upravil básnik Daniel Hevier, autorom hudby je Ľubomír Horňák. Obecenstvo protagonistov odmenilo standing ovation. Ako po koncerte prezradil Jarjabek, čas na spev si nájde aj popri poslancovaní. „V decembri mám šesť koncertov, o pár dní idem do Záhrebu, v januári mám ďalší veľký koncert. Medzitým sú vianočné akcie, napríklad v Čičmanoch už piaty rok robíme benefičné koncerty,“ povedal poslanec, ktorý svoj hlas stále poctivo trénuje. „Keď som v nasadení, tak každý deň minimálne trištvrte hodiny musím byť pri klavíri,“ dodal.

Dobrá práca

Na otázku, či ho ľudia spoznávajú ako umelca, alebo skôr ako politika, Jarjabek so smiechom odpovedá: „Keď mi tleskajú, tak ako umelca, keď mi netlieskajú, tak ako politika.“ Nebojí sa tiež, že ho angažovanie v politike pripravilo o fanúšikov. „Keďže som v divadle a obsadzujú ma, som asi akceptovateľný. Neriešim to. Prídem do divadla a politika zostáva za dverami,“ hovorí šéf kultúrneho a mediálneho výboru NR SR. Medzi divákmi bol aj spevák Peter Lipa, ktorému sa koncert páčil: „V každom prípade zaujímavé, pekná práca.“

(irk, Plus jeden deň 03/12/2012)

miestňovaniu sôch pripravilo hlavné mesto. Odporúča oslovovať architektov, stanovuje vhodné odstupy od budov. Väčšina slovenských miest takéto materiály nemá. V Prahe funguje kultúrna rada, ktorá prerokúva, čo pôjde do verejného priestoru. **Andrej Barát**

Pravda 01/12/2012

Koptský pápež na oslavu nemá čas

Odkedy sa stal hlavou alexandrijskej cirkvi, do Alexandrie ešte nezavítal. Koptský pápež Teodor II. má teraz dôležitejšie problémy, ako oslavovať svoje zvolenie. Na čelo jednej z najstarších kresťanských cirkví ho zvolili v čase, keď Egypt rozhoduje o svojom charaktere. Po víťazstve Moslimského bratstva vo voľbách musí Teodor zaisťovať, aby jeho cirkev prežila vládu islamistov. O tom, akú úlohu majú zohrávať kopti pri riešení egyptskej ústavnej krízy, má jasnú predstavu. „Po prvé, musíme sa modliť. Po druhé, musíme žiť lásku v praxi. A po tretie, ku každej situácii musíme pristupovať s hlbokou múdrosťou,“ povedal pre vatikánske rádio. Hoci je hlavou veľkej cirkvi, želá si, aby nová egyptská ústava bolo náboženská čo najmenej. „Ústava je na to, aby sme dokázali žiť spolu. Na bežný život. Pretože sa potrebujeme navzájom,“ tvrdí. „Akékoľvek náznaky, že by sa ústava mala riadiť jedným náboženstvom, sú neprijateľné,“ dodáva v čase, keď sa zápas o základný zákon medzi Moslimským bratstvom prezidenta Muhammada Mursího a sekularistami i liberálmi zväzda už v uliciach egyptských miest. O ústave, ktorá vychádza z islamského práva šarija, by Egyptania mali rozhodnúť v referende o dva týždne a pre Teodora je jeho úloha o to zložitejšia, že doteraz sa počas svojho pôsobenia v cirkvi politike vyhýbal, ako sa len dalo. Teodor II. sa narodil ako Wagí Subí Baki Sulejman. Vyštudovaný farmaceut niekoľko rokov viedol štátny podnik na výrobu liečiv, keď pocítil volanie viery. Vstúpil do kláštora, vyštudoval teológiu a pätnásť rokov po skončení vysokej školy sa ako 37-ročný stal kňazom. Zdatný teológ, ktorý vyzýva na väčšiu pastoračnú úlohu cirkvi, sa krátko na to stal biskupom a tesne pred svojimi šesťdesiatimi sa dostal do najužšieho výberu kandidátov na pápežský stolec. Teodor sa spolu s ďalšími dvoma - biskupom a mníchom - ocitol v poslednej trojici z dva a pol tisíce kandidátov. Jeden z arcibiskupov všetky tri mená napísal na samostatné kúsky pergamenu, označil svojou pečatou i pečatou mŕtveho predchodcu a vložil do zapečateného kalicha. Potom prišla na rad „božia vôľa“. Jej prostredníkom bol chlapec, ktorý nesmie byť starší ako desať rokov a musí byť miništrant. Ten sa na

výber pripravuje tri dni, pôstom a meditáciou. Miništrant so zviazanými očami z kalicha vybral jedno meno - a Sulejman sa stal Teodorom II., „pápežom a arcibiskupom veľkého mesta Alexandria a patriarchom celej Afriky na svätom a pravoslávnom apoštolskom stolci svätého Marka evanjelistu a svätého apoštola v Egypte, Páťmestí, Líbyii, Núbii, Sudáne, Etiópii, Eritrei a celej Afrike“. Teodor - alebo v arabčine Tawadros - na stolci svätého Marka nahradil pápeža Šenudu III. Ten viedol koptskú cirkev, ktorej oficiálny názov je Koptská pravoslávna alexandrijská cirkev, štyri desaťročia. Hoci sa spočiatku nepohodol s vtedajším prezidentom Anvarom Sadatom, za vlády Husního Mubaraka sa situácia pre vyše desať miliónov egyptských koptských kresťanov zlepšila.

Šenudova citlivá diplomacia a sekulárny charakter štátu znamenali, že cirkev prežívala v relatívnom pokoji. Po revolúcii, ktorá Mubaraka zvrhla, sa však situácia zmenila. Mnohí radikálni islamisti vidia Egypt ako moslimský štát, ktorý by sa mal riadiť právom šarija a kopti sa stali terčom množiacich sa útokov. Mnohí z nich dokonca z Egypta radšej utekajú. Sú to práve obavy o bezpečnosť, ktoré novému pápežovi zabránili navštíviť Alexandriu, mesto, ktoré dalo cirkvi meno. Koptskú cirkev podľa tradičného výkladu založil v polovici prvého storočia po Kristovi svätý Marek evanjelista. K rozkolu s ostatnými kresťanskými cirkvami došlo na Chalkedónskom koncile v piatom storočí.

Miloslav Surgoš
Pravda 03/12/2012

Námestie Majstra Pavla opravia za 891 000 eur

Levoča bude budúci rok krajšia
LEVOČA - Historická časť mesta zmení svoju tvár. Námestie Majstra Pavla v Levoči zrekonštruujú za 891-tisíc eur. Má sa stať pýchou Levoče, ktorá je zapísaná do zoznamu svetového dedičstva UNESCO a ročne ju navštívia tisíce turistov. Na projekt prispieva najväčšou sumou Európska únia - až 85%, štát zaplatí 10% nákladov a 5% prispeje mesto.

Rekonštrukcia sa začala v septembri tohto roka. „Je rozdelená do viacerých etáp. Na úvod sme sa pustili do opráv dolnej časti námestia v blízkosti evanjelického kostola,“ povedala vedúca oddelenia investičnej činnosti na Mestskom úrade v Levoči Alžbeta Pitoráková. Podľa nej mesto patrí k najkrajším na Slovensku, ale ako jedno z posledných nemá vynovené námestie. „Rekonštrukciu sme plánovali už dlho, od roku 2004 2005. Sme radi, že sa nám podarilo získať z Európskej únie 85% potrebných prostriedkov, 10% pridal štát a zvyšok ide z nášho rozpočtu,“ pripomenula vedúca, podľa ktorej sa v Levoči snažia, aby bolo centrum mesta čo najatraktívnejšie. Zmeny by však nemali potešiť len oči turistov, ale aj domácom. „Doterajší asfalt nahradí prí-

rodný kameň. Veľmi dôležité je aj to, čo ľudia napohľad nevidia, teda inžinierske siete, ktoré sa nerenovovali už dlhé roky,“ podotkla vedúca. Práce na opravách majú podľa pôvodných plánov trvať do októbra budúceho roka. „My však dúfame, že sa tento čas podarí skrátiť a západná časť námestia bude vynovená už v lete,“ uzavrela A. Pitoráková. (nov), Nový Čas 04/12/2012

ČO VŠETKO SA ZMENÍ:

- Dlažba - asfalt nahradí prírodný kameň. Chodníky budú žulové, cesty vydláždia andezitom a čadičom.
- Bezbariérové prístupy vybudujú ich nielen k pamiatkam, ale aj k domom a chodníkom.
- Nové lavičky - spríjemnia oddych návštevníkom aj domácim.
- Stĺpy verejného osvetlenia - skráslia a osvetlia centrum aj v noci.
- Inžinierske siete zmeny, ktoré najmenej vidno, ale obyvateľov potešia. Námestie Majstra Pavla dostane dlažbu z prírodného kameňa, pribudnú bezbariérové prístupy, nové lavičky a lampy.

Levoča je zapísaná do zoznamu svetového dedičstva UNESCO. Po skráslení pritiahne určite ešte väčšie davy návštevníkov.

Bezák so svätožiarou

Cirkev len ťažko prizná, že odvolanie Róberta Bezáka bola chyba! Tvrdí to režisér a tvorca dokumentu o bývalom trnavskom arcibiskupovi. Petr Minařík bol jediný publicista, s ktorým Bezák komunikoval napriek zákazu Vatikánu. Dokument odvysielala 16. decembra ČT2. Pôvodne filmári nakrúcali portrét zaujímavého človeka. Všetko sa zmenilo, keď pápež začiatkom júla odvolal Róberta Bezáka z čela Trnavskej arcidiecézy. „Bol to pre neho šok. Nemohol pochopiť prečo!“ vysvetľuje Minařík. Podľa neho bol arcibiskup ešte začiatkom roka plný optimizmu. „Vizitácia, ktorá preverila hospodárenie jeho predchodcu, dopadla pre Bezáka dobre. Rovnako spokojný bol aj po návšteve vo Vatikáne,“ hovorí Minařík. Takže to, čo prišlo v júli, nik nečakal ani v najhoršom sne. „Ani jeden sme však nechápali dôvod jeho odvolania,“ hovorí režisér.

Nie je to revolucionár

Petr Minařík nazval dokument Arcibiskup s ľudskou tvárou. „Bezák nie je revolucionár cirkvi. On len počúva a k všetkým je otvorený,“ opisuje. Cirkev podľa Minaříka nezniesla Bezákovu popularitu. „Už na začiatku natáčania som mal obavu, či takú výnimočnú osobnosť, akou je Bezák, cirkev prijme. Bezák nie je nábožnejší ako ostatní arcibiskupi. On to však nehrá. Bezák je úprimnosť a tomu, čo hovorí, aj verí,“ vysvetľuje. Ak by vraj katolícka cirkev mala dvadsať Bezákov, tak sú plné kostoly. „Dnes sa ľudia pýtajú: Prečo!? Nezaslúžia si odpoveď, čo im ponúka konferencia biskupov: Verte a mlčte!“ tvrdí režisér.

Biskupi mlčia

Minařík priznáva, že chyba vyjadrenie protistrany. „Tá mlčí. V cirkvi nie sú takí frajeri, aby povedali: Sorry, zmýlili sme sa,“ vysvetľuje. Film vraj nie je oslavný, má len povedať pravdu. „Bolo by fajn, ak by po arcibiskupovi s ľudskou tvárou získala ľudskú tvár aj katolícka cirkev,“ dodáva. Podľa našich informácií Róbert Bezák momentálne žije utiahnuto na okraji Bratislavy a nad ďalšou kariérou neuvažuje. O možnej Bezákovej kandidatúre na slovenského prezidenta Petr Minařík hovorí: „Je to nemožné. Voľby vyhrávajú priemerní ľudia, ktorí sa vedia dohodnúť. Taký Róbert Bezák nie je.“ **Jozef Vojčiniak**

Plus jeden deň 01/12/2012

Nespokojní starostovia na Záhorí

Na Slovensku by sa mal nakrúcať film o Cyrilovi a Metodovi pri príležitosti tisíc stopät'adesiateho výročia ich príchodu na Veľkú Moravu. Predseda ZMOS-u a zároveň aj primátor Nitra, kde by sa mali na budúci rok v lete konať cyrilo-metodské oslavy, poslal list všetkým starostom miest a obcí Slovenska. Žiada ich, aby minimálne dvesto eurami prispeli na výrobu filmu. Starostov takáto výzva poriadne nahnevala. Obce na Slovensku by mali mať prebytkový rozpočet.

Mgr. Peter Šváral, starosta obce Rohožník: „ZMOS podpísal memorandum s vládou, že bude vplývať na nás, na obce, aby sme šetřili. Máme vytvoriť prebytok asi vo výške desať percent z rozpočtu.“

Redaktorka: „Starostovia rozmýšľajú nad tým, kde sa dá ešte ušetriť. Hovoria, že v posledných rokoch nič iné nerobia.“

Bc. Hubert Danihel, starosta obce Kostolište: „My, dá sa povedať, šetříme už od roku 2008. Budeme robiť len tých údržbárov na tej obci, že teda naozaj budeme len zametať chodníky, odhadzovať sneh, opravovať verejnú osvetlenie.“

Redaktorka: „Starostov obci hnevá, že na jednej strane majú šetřiť, a na druhej strane majú sa poskladať po dvesto euro na výrobu historického filmu.“

Mgr. Peter Šváral, starosta obce Rohožník: „Pobúrenie medzi kolega-

mi na Záhorí bolo v tomto smere, nikomu sa to nepáčilo.“

Redaktorka: „Najviac ich zarazil fakt, že ide o projekt súkromnej firmy.“

Mgr. Peter Šváral, starosta obce Rohožník: „Jeden týždeň ma vyzývajú, aby som šetřil, a druhý týždeň, aby som podporoval niečo, čo v podstate je biznis, súkromný biznis.“

Mgr. Peter Gajdár, starosta obce Jakubov: „V súčasnej dobe, keď nie je dostatok peňazí pre obce, aby zabezpečovali základné činnosti pre svojich obyvateľov, je to neadekvátna požiadavka.“

Bc. Hubert Danihel, starosta obce Kostolište: „My sa máme skladať na niečo, z čoho bude mať osôh niekto druhý.“

Redaktorka: „Predseda Združenia miest a obcí Slovenska v zaslanom maili nevidí žiadny problém.“

Jozef Dvonč, predseda ZMOS: „Pokiaľ niekto zareaguje pozitívne, zareaguje. Ale my to ani nezbierame. Teoreticky, keď by prispeli, by mohli byť v tiráži toho filmu uvedení ako sponzori. Považujem ten film za dosť dôležitý aj pre výchovu mladej generácie.“

Opýtaný: „Cirkev by mala prispiieť na také, než obce, občania. Lebo máme aj ateistov tu, máme veriacich. Veriaci nech prispejú a ateisti, lebo sú neveriaci, nech neprispievajú.“

Ruslana Kurilcová
TV JOJ, 02/12/2012

Najvplyvnejší ľudia planéty

Majú moc, peniaze a rozhodujú o najdôležitejších veciach planéty. Hovorím o najvplyvnejších ľuďoch sveta. Rebríček dnes zverejnil časopis Forbes. Pozrime sa teda, kto je teda v prvej desiatke. Prezradím len toľko, že Slováka by ste tam zatiaľ hľadali márne.

Rebríček pozostáva zo sedemdesiatjedem mien ako odkazu na odhadovaný počet sedem celých jednu miliardu ľudí na svete. Poradie zostavili na základe štyroch kritérií. Počet ľudí, nad ktorými človek vládne, s veľkosťou objemu peňazí, ktoré má pod kontrolou a aktívne využívanie svojej moci. Zo zoznamu vyplýva, že politici majú väčšiu moc ako podnikatelia. V prvej desiatke najvplyvnejších ľudí

je šesť hláv štátov, hoci väčšinu rebríčka tvoria volení či menovaní politici, pápež Benedikt XVI. je na piatom mieste. Štvrté miesto patrí počítačovému magnátovi Billovi Gatesovi. Stupne víťazov obsadili už len hlavy štátov. Tromf má ruský prezident Vladimir Putin. Druhá je nemecká kancelárka Angela Merkelová. Najmladším človekom v zozname je dvadsaťosemročný zakladateľ Facebooku Mark Zuckerberg a najstarším osemdesiatjedenočný tlačový magnát Ruppert Murdoch. Tí obsadili dvadsiate piate, respektíve dvadsiate šieste miesto. No a prvý je už niekoľko rokov po sebe americký prezident Barack Obama. V rebríčku nie je nikto zo Slovenska.

Markíza, 06/12/2012

Pápež má konto na Twitteri, problémom sú falošné účty

Pápež Benedikt XVI. sa snaží držať krok s modernými technológiami. Vatikán včera oznámil, že hlava katolíckej cirkvi sa pripojila k miliónom používateľov sociálnej siete Twitter. Prostredníctvom krátkych správ sa bude pod menom @Pontifex prihovárať veriacim a odpovedať im na rôzne otázky týkajúce sa viery. Pápež už však narazil na prvý problém. Ešte pred spustením mikrobloggeru sa objavili viaceré falošné kontá vystupujúce pod menom Benedikt XVI. „Začiatkom budúceho roku zverejní pápež každoročné posolstvo k svetovému dňu médií, ktorého témou budú sociálne siete ako nový priestor evanjelizácie. Zriadenie konta na Twitteri je snahou o zviditeľnenie tohto dokumentu,“ povedal pre HN cirkevný analytik Imrich Gazda.

Modernizácia cirkvi

S prvými tweetmi, čo sú krátke poznámky používateľov, začne Benedikt XVI. na budúci týždeň v stredu po generálnej audiencii na námestí Svätého Petra v Ríme. Spočiatku sa budú na sociálnej sieti objavovať najmä citáty z pápežových kázni. Tie sa však budú musieť zmestiť do 140 znakov, čo je maximum jedného tweetu. Neskôr sa pridajú odpovede na otázky týkajúce sa viery. „Verejnosť môže tieto otázky poslať od tejto chvíle,“ povedali vatikánski predstavitelia médiám. Katolícka cirkev chce totiž takouto modernizáciou osloviť mladých ľudí a zastaviť tak dlhodobý odlev veriacich.

Prvý tweet

@Pontifex, čo latinsky znamená staviteľ mostov, má byť nielen vatikánskym, ale najmä pápežovým osobným účtom. „Benedikt XVI. bude na Twitteri aktívny tak často, ako bude chcieť,“ povedal na tlačovej konferencii Greg Burke, vatikánsky poradca pre médiá. S odosielaním príspevkov budú hlave katolíckej cirkvi pomáhať jeho spolupracovníci. Skúsenosti s tweetom už pritom pápež má, keď prednedávnom takouto formou oznámil spustenie nového spravodajského serveru Vatikánu News.va. Aj vďaka tomu si server získal obľubu miliónov čitateľov. Minulý rok dokonca pomocou svojho tabletu rozsvietil vianočný stromček na vatikánskom Námestí svätého Petra. Jeho fotografie vtedy obleteli médiá na celom svete. „Posledné aktivity Vatikánu dokazujú, že katolícka cirkev chce byť prítomná vo svete nových médií. Najnovšia registrácia na Twitteri pápežove slová o potrebe evanjelizovania digitálneho kontinentu ešte viac potvrdzuje,“ povedala pre HN Mária Fábryová, slovenská novinárka z Vatikánskeho rozhlasu.

Nina Haceková, HN 04/12/2012

„Benedikt XVI. bude na Twitteri aktívny tak často, ako bude chcieť. Greg Burke, vatikánsky poradca pre médiá

Benedikt XVI. prednedávnom osobne spustil vatikánsky server News.va.

Náš Mikuláš

Na jedného z najobľúbenejších svätcov, Mikuláša, si spomíname 6. decembra, keď si deti kladú do okna vyčistené čižmičky, aby v nich ráno našli sladkosti a ovocie. Narodil sa v polovici 3. storočia v starogréckom prístavnom meste Patara bohatým rodičom. Mikuláš študoval v Alexandrii a podľa jednej z mnohých legiend cestou do Myry zachránil muža, ktorý spadol cez palubu. Keď loď dorazila do Myry, v meste práve vyberali nového biskupa. Muž, ktorého Mikuláš zachránil, navrhol, aby sa ním stal práve on. Ako biskup pomáhal Mikuláš kresťanom prenasledovaným počas vlády Diokleciána. Traduje sa jeho najznámejší čin, keď zachránil tri dcéry muža, ktorý prišiel o všetky peniaze. Keďže skončil na mizine, hrozilo, že svoje dcéry bude musieť predáť do nevestinca. Mikuláš sa im rozhodol pomôcť a v noci im dal na okno mešec plný peňazí.

sita, tasr, Ján Felix, Šport 06/12/2012

Pápež získava stúpenčov na sieti Twitter

Pápež Benedikt XVI. po pondelňajšom vytvorení účtu na sociálnej sieti Twitter raketovo získava svojich priaznivcov. Za 24 hodín od zverejnenia Benediktovho používateľského mena @Pontifex prekročil počet jeho sledovateľov až 370-tisíc. Vatikán predpokladá, že do budúcej stredy, keď pápež zverejní svoj prvý mikroblogger, toto číslo dosiahne niekoľko miliónov. Názov osobného konta @Pontifex znamená v latinčine pápež, ale aj staviteľ mostov. Mikroblogger sú obmedzené na 140 znakov. Na odber sa prihlásili bežní katolíci, ale napríklad aj 89ročný izraelský prezident Šimon Peres.

(tasr), HN 05/12/2012

Prvý verejný prejav po odvolaní!

Róbert Bezák prvýkrát po svojom odvolaní z úradu trnavského arcibiskupa prehovoril na verejnom zhromaždení. V stredu v trnavskom Divadle Jána Palárika otvoril svojim duchovným príhovorom konferenciu Poslanie a práca dobrovoľníkov v Trnavskom samosprávnom kraji. Na toto podujatie ho pozval župan Tibor Mikuš.

Cieľom konferencie bolo ocenenie práce dobrovoľníkov, či už hasičov, alebo zdravotníkov. Pri zrode tejto myšlienky bol samotný Róbert Bezák, nemohol teda chýbať ani na konferencii. „Neviem si predstaviť, že by biskup na tejto konferencii nebol. S ním sme totiž začínali. V prestávke sa zhováral s prítomnými a viacerí ho prosili o fotografiu na pamiatku. Jeho prítomnosť obohatila konferenciu a priniesla radosť všetkým prítomným,“ pochvaloval si predseda Trnavského samosprávneho kraja Tibor Mikuš. Róbert Bezák bol na konferencii v dobrej nálade, usmiaty a tešil sa mimoriadnemu záujmu. „Biskupa Bezáka považujem za výnimočnú osobnosť, ktorá svojím príkladom a činmi pritiahla k cirkvi, viere a duchovným tradíciám veľa mladých ľudí a širokú verejnosť. Veľmi si vážim a cením, že prijal moje pozvanie,“ dodal na záver Tibor Mikuš.

(šiš)

Nový Čas 07/12/2012

Oltár v Levoči obnovia a nanovo zmerajú

Svetoznámu pamiatku, oltár Majstra Pavla v Levoči čaká po dlhých rokoch rekonštrukcia. Počas Vianoc veriaci, ale ani návštevníci mesta nevidia.

Najvyšší gotický oltár na svete čakal na svoju obnovu šesťdesiat rokov. Reštaurátori začali celkom prozaicky. Čistiacou čatou s vysávačom a prachovkou v ruke.

Ivan Tkáč, riaditeľ Oblastného reštaurátorského ateliéru, Levoča: „V niektorých miestach tie prachové nánosy dosahujú tri až päť centimetrov.“

Redaktorka: „Dost’.“

Ivan Tkáč, riaditeľ Oblastného reštaurátorského ateliéru, Levoča: „No, za tých šesťdesiat rokov dost’.“

Redaktorka: „Unikátne dielo Majstra Pavla ostane ukryté pod špeciálnou plachtou s potlačou. Turisti, aj Levočania teda počas Vianoc hlavný oltár nevidia. Na pár mesiacov sa musia uspokojiť pohľadom na nadrozmernú fotografiu.“

Juraj Maták, hlavný reštaurátor: „Sa to ... tými, nafotografoval v takých sekciách viacerých, oltár, aby tam nebolo to skreslenie.“

Ivan Tkáč, riaditeľ Oblastného reštaurátorského ateliéru, Levoča: „Vytvorila sa ilúzia oltára, aby ľudia, ktorí prídu do kostola, mali taký pocit slávnostný stále.“

Redaktorka: „Najmodernejšie chemické postupy, i röntgenové snímky sóch urobené v nemocnici prezradia reštaurátorom, koľko mravčej práce ich čaká. Každý dotyk s dielom Majstra Pavla otvára brány nepoznaneho.“

Juraj Maták, hlavný reštaurátor: „Bolo by to také veľmi zaujímavé, keby človek mal dostatok informácií práve o tých technologických zvláštnostiach jeho.“

Redaktorka: „V rámci obnovy reštaurátori nanovo zmerajú aj výšku oltára. Je to jedinečná príležitosť na potvrdenie, či vyvrátenie meraní svojich predchodcov, ktorí zabezpečili Levoči výškové prvenstvo medzi gotickými oltármi na svete. Kto vie, či k číslu osemnásť celých šesťdesiatdva stoťín metra nepribudne ešte nejaký ten milimeter.“

Ivana Ratkovská, STV 1, 05/12/2012

Šatstvo z charity končí v second handoch

Objavujú sa prípady, že spoločnosti zbierajú staré odevy, aby ich neskôr úspešne predávali v obchodoch.

Sused vyhodí staré šaty do kontajnera za účelom ich využitia pre charitu, vy ich však o pár týždňov nájdete v second hande. Nejde o bláznivý príbeh, ale o regionálnu realitu. Spoločnosti, ktoré u nás zbierajú šatstvo, totiž neraz s charitou nemajú u nás nič spoločné. „Každý mesiac vyzbierame približne 450 ton obnoseného šatstva. Na Slovensku takéto oblečenie neposkytujeme charitám,“ priznal Mateusz Bolechowski, hovorca poľskej spoločnosti Wtorpol, ktorá sa zaoberá zberom použitého šatstva.

Poľská predstava charity

Firma, ktorá na Slovensku prevádzkuje desiatky zberných kontajnerov, na celú záležitosť nehladá tak, že obyvateľstvo zavádza. „Každý mesiac naša nadácia kupuje ôsmim hendikepovaným ľuďom zdravotné pomôcky v cene približne tisíc eur,“ obhajuje Wtorpol jej hovorca. Suma, ktorú na charitu mesačne poskytujú, je však zlomkom zisku, ktorý firma vyprodukuje. O tom, že by pomoc smerovala na Slovensko, pri tom nepadla ani zmienka. „Doposiaľ nás nekontaktovala žiadna slovenská charitatívna organizácia. Preto nemáme rozbehnutú žiadnu podobnú spoluprácu,“ dodáva Bolechowski. Poliáci umiestnili od apríla tohto roku zberné kontajnery najmä do miest východného Slovenska. „Od júla rozmiestnila spoločnosť Wtorpol 35 kontajnerov po celom meste. Riešime takto problematiku s odpadom,“ povedala hovorkyňa mesta Snina Zuzana Krupá. O tom, ako sa s vyzbieraným šatstvom nakladá ďalej, pri tom v mestách nemajú predstavu. „Mesačne u nás vyzbierajú približne päť ton obnoseného šatstva. Spoločnosť roztriedila šatstvo približne na sto druhov a expeduje ho ďalej svojim partnerom. To, čo sa s oblečením deje, sa nedá potvrdiť ani vyvrátiť,“ dodáva hovorkyňa Humenného Michala Macková.

Namiesto pomoci second hand

Podľa informácií dopravcu, ktorý zabezpečuje zvoz oblečenia pre Wtorpol do Poľska, putuje časť oblečenia na výrobu priemyselných textílií predávaných v zahraničí. Podstatná časť kvalitného oblečenia

však končí v second handoch. „Táketo praktiky nie sú ničím výnimočným. S obchodnými firmami, ktoré majú na kontajneroch logá charity, no na zbierkach iba zarábajú, máme bohaté skúsenosti. Väčšinou to funguje tak, že použiteľné šatstvo predávajú v secondhandových sieťach v tých istých krajinách,“ hovorí o zlých skúsenostiach s podnikavcami Lenka Wienerová, riaditeľka Diakonie Broumov, ktorá zbiera šatstvo aj na Slovensku. Podľa nej posielajú „desať svetrikov do detského domova“, aby sa mohli prezentovať ako neziskový projekt. Na predávaní zozbieraného šatstva v second handoch nevidí nič zlé ani spoločnosť A.S.A., ktorá na Slovensku prevádzkuje 72 zberných miest. „Približne polovica šatstva je určená pre obchody,“ potvrdzuje country manažér Tomáš Antal.

Nie všetci zavádzajú

Na rozdiel od podnikavcov v brandži sa však tým, ako funguje A.S.A., netajú. Ide o firmu, ktorá zarába na ekologickom princípe. „V žiadnom prípade nie je našim zámerom konkurovať charitám. Avšak napriek ich úsiliu skončí na skládkach odpadov niekoľko tisíc ton použitého šatstva. Je v záujme všetkých, aby bol použiteľný odpad recyklovaný, alebo späť v obehu,“ myslí si Antal. To, čo firma nepredá do second handov, použije na výrobu absorbentov, izolačných dosiek, čalúnienia či matracov. Aký zisk aktívou získavajú, hovorkyňa odmietla povedať.

Ako sa váš sveter dostane k susedovi

1. Odniesiete sveter do zberného kontajnera.
2. Firma ho spolu s ďalším oblečením odvezie do centrálnej.
3. Vo firme vytriedia nepoužiteľné oblečenie, zachovalý sveter zašlú secondhandovej sieti.
4. Second hand zašle odev do slovenskej predajne.

Pár použiteľných kusov oblečenia sa pošle neziskovým organizáciám, zvyšok putuje späť do obehu v second handoch. Aj takto končí šatstvo zo zberných kontajnerov pre charitu.

HN 05/12/2012

250. výročie narodenia Antona Bernoláka

Na jazykovedca a prvého kodifikátora slovenčiny Antona Bernoláka naše mesto nezabúda. V Bratislave máme Bernolákovu ulicu a tiež jeho bustu a tu nájdete na Rudnayovom námestí pri Dóme. No a najnovšie pribudla pamätná tabuľka na budove fary v Devíne.

Práve na fare v Devíne Anton Bernolák ako študent teológie strávil v roku 1785 letné prázdniny. Počas nich dopísal a vydal svoje dielo *Nova bibliotheca theologica selecta*, teda Nová vybraná bohoslovecká knižnica. Na svoju dobu to bolo mimoriadne dielo, pretože išlo o takmer tristostranový súpis vtedajšej teologickej literatúry.

Mons. Marián Gavenda, rímskokatolícky farár, farnosť Devín: „Aký už vtedy mal rozhľad, že pre svojich kolegov seminaristov a študentov teológie spracoval vtedy dostupnú kvalitnú teologickú literatúru, vytriedil ju a spravil vlastne takúto ponuku. No je to nastavená latka aj pre nás.“

Mons. Jozef Haľko, bratislavský pomocný biskup: „Veľkých mužov v našich dejinách si pripomíname preto, že oni vo svojej aktuálnej modernej dobe dokázali naplniť určitý ideál, nezostali len pri teórii, ale snažili sa to praktickým spôsobom uskutočniť. Konkrétnym spôsobom u Antona Bernoláka, to znamená, že sa snažil o, ako to on sám on v jednom svojom liste hovorí, o ustálenie slovenčiny, teda aby ten jazyk nadobudol určité, by sme mohli povedať pevné a jasne definované tvary a píše, že toto je základným predpokladom potom pre kvalitný preklad toho najdôležitejšieho slova a to je Božie slovo, čiže Biblia.“

Redaktorka: „Bernolák ovládal niekoľko cudzích jazykov, mal široké znalosti z jazykovedy, ekonomiky, filozofie, medicíny, prírodných vied, estetiky, hudby a politiky. Do našich dejín sa zapísal ako prvý kodifikátor spisovnej slovenčiny. Bolo to vyše polstoročie pred Ľudovítom Štúrom. Zo slovnej zásoby vylúčil slová, ktoré pokladal za neslovenské alebo vulgárne a namiesto nich navrhol slovenské slová, alebo tvoril nové. Novú podobu spisovnej slovenčiny zdôvodnil v latinsky písaných textoch.“

Mons. Marián Gavenda, rímskokatolícky farár, farnosť Devín: „Tým, že prekladám pomerne veľa a v tichu devínskej fary, tak v tomto zmysle sa cítim vyslovene pokračovateľom.“

Marián Tkáč, predseda Matice slovenskej: „Keď nebudeme poznať naše korene, tak budeme strom bez koreňov a ten sa vyvráti. Jednoducho ak chceme kráčať do budúcnosti a chceme prežívať prítomnosť, takú plnú, by som povedal hodnôt, ktoré naši predchodcovia uznávali, tak musíme si ich pripomínať.“

Redaktorka: „Devín vôbec je magickým miestom. Okrem Antona Bernoláka sa spája so štúrovcami, ale aj s dejinami oveľa dávnejšími a to s obdobím Veľkej Moravy.“

Ida Rapaičová, herečka, recitátorka, pedagogička: „Hovoríte majsterka slova, tak my tu nie sme vôbec, a za majsterku slova sa nepovažujem. Ja

som len poslušná služobníčka, by som povedala, aj v rámci svojho povolania, ktoré považujem za povolanie, ktoré má túto povinnosť šíriť aj pekné slovo, nielen múdre, ale aj to krásne, a slovenčina krásna je.“

Mons. Jozef Haľko, bratislavský pomocný biskup: „Žijeme v dobe inflácie slova. Keď povieme človeku slovo, tak ten človek sa môže usmiať, môže zasliť, môže sa cítiť zranený, môže sa cítiť povzbudený, a preto je slovo veľmi vážna vec.“

Redaktorka: „Tento rok si pripomíname 250. výročie narodenia Antona Bernoláka. Na návrh Slovenskej republiky zaradilo UNESCO deň jeho narodenia do zoznamu svojich výročí.“

Lubica Pilzová, TV Bratislava, 06/12/2012

Nocľahárne pre bezdomovcov sa s príchodom zimy

Bratislavské nocľahárne pre bezdomovcov sú preplnené. Dôvod je jasný - mrazivý začiatok decembra. Za skorším vyhľadávaním pomocného ubytovania oproti minulému roku vraj môže byť aj to, že ľudí bez strechy nad hlavou pribúda.

Pán Ľuboš patrí medzi ľudí, ktorí nemajú strechu nad hlavou. Napriek tomu, že trpí artrózou, teda reumatickým zápalom kĺbov, pomoc našiel údajne len v nocľahárni.

Ľuboš Izokovič: „Ja som tu asi mesiac približne. Stala sa mi taká vec, že ma pred 4 vyprateli z bytu na základe rozsudku okresného súdu, ktorý mi odobral byt protizákonným spôsobom.“

Redaktor: „Mrazivé počasie naplnilo pomocné zariadenia pre bezdomovcov v hlavnom meste. Napríklad bratislavská nízkoprahová nocľaháreň na Ivánskej ceste v posledných dňoch praská vo švíkoch.“

Katarína Kupcová, manažérka nocľahárne sv. Vincenta Depaul: „Denne chodíva 160-170 ľudí. Minulú noc sme dokonca ubytovali 184 ľudí. V prípade krízovej situácie vieme ubytovať až 200 ľudí.“

Anketa - Opýtaný 1: „Teplu inakšie vypadá. Všetok tu je chladnejšie pomaly než vonku.“

Opýtaný 2: „Lepšie je v base ako tu. Je to tu strašné.“

Katarína Kupcová, manažérka

nocľahárne sv. Vincenta Depaul: „Platí sa 85 centov za noc a klienti dostanú na večeru teplú polievku, chlieb a čaj a na raňajky chlieb s maslom a čaj.“

Redaktor: „Zariadenie bratislavského magistrátu vo Vrakuni je tiež plne vytlačené. Denne tam prenocuje 36 klientov.“

Daniela Rodinová, hovorkyňa Magistrátu mesta Bratislava: „Mesto je pripravené aj v tomto roku zriadiť stanový tábor, samozrejme závisí to od počasia. Od januára budú mať možnosť ľudia bez domova prespávať aj v lodenici na Zlatých pieskoch, pretože tu bude zriadených ďalších 40 miest.“

Tomáš Bukovský, redaktor RTVS: „Plnú obsadenosť útulkov pre ľudí bez domova evidujú aj na východe. Tri košické zariadenia poskytujú prechodný prístrešok pre viac ako 200 ľudí.“

Cyryl Korpesio, riaditeľ Arcidiecéznej charity v Košiciach: „Teraz keď k nám chodia ľudia a máme plno, tak ich posielame na vyšetrenia k lekárovi. Bojíme sa toho aktívneho TBC, čiže ak sem prídu potom o týždeň, dva s dokladom od lekára že je to v poriadku, tak ich zoberieme aj na tú chodbu.“

Tomáš Bukovský, redaktor RTVS: „Naopak, nedostatok miesta v nocľahárňach zatiaľ nepociťujú v Banskej Bystrici. Mesto eviduje asi 60 bezdomovcov a tým od nového roka ponúka samospráva ďalšie priestory na prenocovanie.“

STV 2, 06/12/2012